

**SARDAR PATEL UNIVERSITY
BA (IV Semester) Examination**

2016

Wednesday, 13th April

2.30 pm - 5.30 pm

UA04CSLT08 - Sanskrit

नीतिशतकः भृत्यर्हः ॥

કુલ ગુણા : ૭૦

પ્ર.૧ ગમે તે ન્રણ જ્લોકોનું ભાધાંતર કરો. (૧૫)

- ૧) પ્રસહ્ય મણિમુદ્રેબ્જકરવકત્રદ્ધાન્તરા-
ત્સમુદ્રમપિ સ્નન્તરેત્પ્રચલદૂર્મિમાલાકુલમ् ।
ભુજઙ્ગમપિ કોપિતં શિરસિ પુષ્યવદ્વારયે-
ન્તુ પ્રતિનિવિષ મૂર્ખજન ચિત્તમારાધયેત् ॥
- ૨) યદા કિચ્છિજ્ઞોહં દ્વિપ હવ મદાન્ધઃ સમભવં
તદા સર્વજ્ઞાડેસ્યીત્ય ભવદવલિસ મમ મનઃ ।
યદા કિચ્છિત્કિંચ્ચિદ બુદ્ધજન સકાશાદવગતં
તદા મૂર્ખોऽસ્મીતિ જ્વર ઇવ મદો મે વ્યપગતઃ ॥
- ૩) રે રે ચાતક સાવધાન મનસોમિત્ર ક્ષણં શ્રુયતા-
મમ્મોદ વહ્વો હિ સન્તિ ગગને સર્વે તુ નૈતાદ્ધાઃ ।
કેચિદ વૃષ્ટિ ભિરાર્દ્યન્તિ વસુધાં ગર્જન્તિ કેચિદ વૃથા
યં યં પશ્યસિ તસ્ય તસ્ય પુરતો મા બૂહિ દીને વચ: ॥
- ૪) કરેશ્લાથ્યસ્ત્યાગ: શિરસિ ગુરુ પાદ પ્રણયિતા
મુખે સત્યા વાણી વિજયિમુજયોવીર્યમતુલમ् ।
હરદિ ખચ્છા વૃત્તિ: શ્રુતમધિગતૈક્રત ફલં-
વિનાયૈશ્વરૈણ પ્રકૃતિ મહતો ભર્જનામિદમ् ॥
- ૫) પાપાન્ત્રિવારયતિ યોજયતે હિતાય
ગુદ્ધં ચ ગૃહન્તિ ગુણાન્પ્રકટી કરોતિ ।
આપદગતં ચ ન જહાતિ દદાતિ કાળે
સમિત્રલ ક્ષણમિદં પ્રવદન્તિ સન્તઃ ॥

અથવા

પ્ર.૧ સંસાર સમજાવો (ગમે તે ન્રણ): (૧૫)

- ૧) વાગ્ભૂષણં ભૂષણં ।
- ૨) વિદૂયા વિહીન: પશુ: ॥
- ૩) સત્સંગતિ: કથય કિ ન કરોતિ પુંસામ् ।
- ૪) નાના કલૈ: ફલસિ કલ્પલતૈવ ભૂમિકા
- ૫) ધિક્ તાં ચ તં ચ મદનં ચિઝમાં ચ માં ચ ।

પ્ર.૨ નીતિશતકના આધારે ભાગની ભવિતવ્યતા અને કર્મની પ્રબળતા વિશે ચર્ચા કરો. (૨૦)

અથવા

પ્ર.૨ ભર્તુહરિના જીવન-સમય-કલાકારીની ચર્ચા કરો. (૨૦)

પ્ર.૩ ટૂંકનોંધ લખો (ગમે તે બે): (૧૫)

- ૧) સદગુણોનું ગૌરવ
- ૨) નીતિશતકમાં મુર્ખજન ઉપહાસ
- ૩) નીતિશતકમાં વર્ણવેલ અન્યોક્તિઓનું વર્ણન
- ૪) સજ્જન પ્રશંસા

પ્ર.૪ નીતિશતકના આધારે ભર્તુહરિની સાહિત્યશૈલી ચર્ચો. (૨૦)

અથવા

પ્ર.૪ નીતિશતકનું સાહિત્યિક રસદર્શન કરો. (૨૦)

